

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

અલંકાર પૂર્ણ (૯મું વર્ષ) - ગાયન / વાદન

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

પ્ર. ૧ (અ) જોડકા જોડો

(અ)	(બ)
(૧) મનરંગ	(ક) ઉ. ગુલામ મુસ્તફા ખાં.
(૨) અદારંગ	(ખ) પં. ગોકુલોત્સવજી મહારાજ
(૩) રસરંગ	(ગ) ઉ. મહાવત ખાં
(૪) સદારંગ	(ઘ) વાજિદ અલી શાહ
(૫) અપ્તર પિયા	(ચ) ઉ. હૈયાઝ ખાં
(૬) ચતુર પંડિત	(છ) પં. ઓમકારનાથ ઠાકુર
(૭) પ્રણવ રંગ	(જ) નિયામત ખાં
(૮) પ્રેમ પિયા	(ઝ) પં. વિષ્ણુ નારાયણ ભાતખંડે
(૯) સદન પિયા	(ટ) ફિરોઝ ખાં
(૧૦) મધુર પિયા	(ઠ) તબક્કુલ હુસૈન ખાં

(૧૦)

પ્ર. ૧ (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧૦)

ઉત્તર હિન્દુસ્તાની પદ્ધતિના થાટ	કર્નાટકી પદ્ધતિના થાટ
(૧) કલ્યાણ	(ક).....
(૨) ખમાજ	(ખ).....
(૩) બિલાવલ	(ગ).....
(૪) કાફી	(ઘ).....
(૫) ભૈરવ	(ચ).....
(૬) મારવા	(છ).....
(૭) પૂર્વી	(જ).....
(૮) આસાવરી	(ઝ).....
(૯) તોડી	(ટ).....
(૧૦) ભૈરવી	(ઠ).....

પ્ર. ૧ (સ) એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

(૧૦)

- (૧) 'ગોરખ કલ્યાણ' નાં થાટનું નામ.
- (૨) 'બેગ કૌંસ' રાગના રચયિતાનું નામ
- (૩) 'પૂરિયા કલ્યાણ' ના આરોહ-અવરોહ.
- (૪) જે રાગમાં બધા બાર બાર સ્વરો વપરાતા હોય એનું નામ.
- (૫) 'સા ગ મ ધ નિ' - રાગના નામ.
- (૬) 'સૂર મહાર' માં કયાં-કયાં રાગોના મિશ્રણ છે ?
- (૭) 'કાન્હડા અંગ' ધરાવતા ચાર રાગોના નામ.
- (૮) તાનપુરાના પહેલા તાર નિષાદમાં મેળવાય એવા ચાર રાગોનાં નામ.
- (૯) સંદિપ્રકાશ રાગ-વ્યાખ્યા અને ઉદાહરણ.
- (૧૦) જોડ રાગ - વ્યાખ્યા અને ઉદાહરણ.

પ્ર. ૨ ટૂંકી નોંધ (કોઈ પણ બે)

(૧૦)

- (૧) પરમેલ પ્રવેશક રાગ-ઉદાહરણ સાથે. (૨) કાફી થાટમાં ગંધારની મૂર્છના. (૩) કજરી.

પ્ર. ૩ વિસ્તૃત જાણકારી આપો. (કોઈ એક)

(૧૦)

- (૧) દર શ્રુતિ નાદ છે, પરંતુ દર નાદ શ્રુતિ નથી.
(૨) સમપ્રકૃતિક, સમચાક્રીક અને સમ સ્વરાકૃતિક રાગો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

પ્ર. ૪ જણાવ્યા મુજબ લખો.

(૧૫)

- (૧) વિષમ માત્રા ધરાવતા તાલના નામ લખી લિપિબદ્ધ કરો. (ભાતખંડે લિપિ)
(૨) તાલ ધમારની આડી લય લખો.
(૩) તાલ ઝૂમરાની દુગુન અને તિગુન પલુસ્કર પદ્ધતિમાં લખો.

પ્ર. ૫ (અ) કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧૦)

- (૧) રાગ 'શુદ્ધ સારંગ' ના સમપ્રકૃતિક રાગ સાથે તુલનાત્મક વિવેચન કરો.
(૨) રાગ 'પરમેશ્વરી' માં ત્રિતાલ માં તિહાર્ય ચુકત બે તાનો લખો.
(૩) અભ્યાસક્રમના કોઈ એક રાગમાં ઝપતાલ અથવા રૂપકમાં બંદિશ લિપિબદ્ધ કરો.

પ્ર. ૫ (બ) નિબંધ લખો. (કોઈ એક)

(૧૦)

- (૧) ગાયન-સંગતમાં ઇલેક્ટ્રોનિક તાનપુરાના ફાયદા/ગેરફાયદા.
(૨) કર્નાટકી તાલોની સંપૂર્ણ જાણકારી.

(સ) નીચેના રાગ ઓળખી કોઈ બે રાગોની વિસ્તૃત માહિતી આપો.

(૧૫)

- (૧) ગ મ ધ પ રે - સા, ગ ગ મ (૨) રે ગ સા રે નિ સા
(૩) પ ગ મ ધ, નિ નિ પ, મ પ ગ મ રે સા (૪) મં ઘ રે સાં, ઘ - પ -, મંગ, મ ગ રે સા
(૫) મ પ ધ સાં, રે ગ રે સાં

MAHAGUJARAT GANDHARV SANGEET SAMITI

Run by
PRANAV PARIJAT TRUST

DATE : 5-11-2023

(AN ISO-9001:2015 Certified Trust)

TIME : 11.00 am to 2.00 pm

(Reg. Trust & Govt. Approved Institution)

TOTAL MARKS : 100

Alankar Purna (9th Year) - Gayan Vadan

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. FIGURES SHOWN ON THE RIGHT SIDE INDICATING MARKS.
2. Gujarati Version will be considered as final version for any questions.

Q. 1 (A) Match the following.

(10)

A

- (1) Mamrang
- (2) Adarang
- (3) Rasrang
- (4) Sadarang
- (5) Akhtar Piya
- (6) Chatur Pandit
- (7) Pranav Rang
- (8) Prem Piya
- (9) Sanad Piya
- (10) Madhur Piya

B

- (a) Us. Ghulam Mustafa khan
- (b) Pt. Gokulotsavji Maharaj
- (c) Us. Mahavat Khan
- (d) Wajid Ali Shah
- (e) Us. Faiyaz Khan
- (f) Pt. Omkarnath Thakur
- (g) Niyamat Khan
- (h) Pt. Vishnu Narayan Bhatkhande
- (i) Firoz Khan
- (j) Tabakkul Hussain Khan

Q. 1 (B) Fill in the blanks.

(10)

Thatas of Uttar Hindustani Paddhati

- (1) Kalyan
- (2) Khamaj
- (3) Bilawal
- (4) Kafi
- (5) Bhairav
- (6) Marwa
- (7) Purvi
- (8) Asawari
- (9) Todi
- (10) Bhairavi

Thatas of Carnatic Paddhati

- (a)
- (b)
- (c)
- (d)
- (e)
- (f)
- (g)
- (h)
- (i)
- (j)

Q. 1 (C) Answer in one sentence

(10)

- (1) Thata of 'Gorakh Kalyan'.
- (2) Composer of Raga 'Jogkauns'.
- (3) Aaroh-Avroh of Raga 'Puria-Kalyan'
- (4) The Raga that uses all twelve notes.
- (5) 'Sa ga ma dha ni' - Name of the Raga.
- (6) Combination of Ragas in Raga 'Soor-Malhar'
- (7) Name four Ragas with 'Kanda Ang'
- (8) Name four Ragas in which the first string of taanpura should be tuned in 'Nishad'.
- (9) 'Sandhiprakash Raag' Definition and Example.
- (10) 'Jod Raga' - Definition and Example.

Q. 2 Short Notes (Any two)

(10)

- (1) Parmel Praveshak Raga with Example, (2) Moorchhana of "Gandhar" in 'Kafi' That (3) Kajri

Q. 3 Give detailed information (Any one)

(10)

- (1) Every 'Shruti' is 'Nada', but every 'Nada' is not 'Shruti'
- (2) Samprakritik, Samaakritik and Samswarakriti Ragas. Explain with Examples.

Q. 4 Do as Directed.

(15)

- (1) Write the full taal having odd numbers (in Bhatkhande Lipi)
- (2) Write Taal 'Dhamar' in 'Aadi Laya'
- (3) Taal 'Jhoomra' in Dugun and Tigun in Paluskar Paddhati.

Q. 5 (A) Answer any 2 Questions

(10)

- (1) Detailed comparison of Raga 'Shudha Sarang' its Samprakritik Raga.
- (2) Two Tanas in Raga 'Parmeshwari' in Tala Tritala with Tihai.
- (3) Write notations of a composition in Tala Jhaptala or Rupak in any Raga of your syllabus.

Q. 5 (B) Essay (Any one)

(10)

- (1) Advantages and Disadvantages of the use of Electronic Taanpura in Vocal-accompaniment.
- (2) Detailed information of Carnatic Talas.

Q. 5 (C) Identify the following Ragas and give detailed information of any 2 Ragas.

(15)

- (1) Ga Ma Dha Pa Re - Sa, Ga Ga Ma (2) Re ga Sa Re N Sa.
- (3) Pa ga ma dha, ni ni pa ma pa, ga ma re sa. (4) Ma dha Re Sa, dha-pa, Ma ga, Ma ga re sa.
- (5) Ma Padha Sa, Re ga Re Sa

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

વિશારદ પેપર-૨ - સૈદ્ધાંતિક શાસ્ત્ર - ગાયન વાદન (વર્ષ-૭)

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

પ્ર. ૧ (અ) જોડકા જોડો
(અ)

- (૧) કવિ જયદેવ
- (૨) પં. વ્યંકટમુખી
- (૩) પં. ભાતપંડે
- (૪) પં. ઓમકારનાથ ઠાકુર
- (૫) સારંગદેવ

(બ)

- (૧) ક્રમિક પુસ્તક માલિકા
- (૨) સંગીત રત્નાકર
- (૩) ૭૨ થાટની રચના કરનાર
- (૪) અખિલ ભારતીય ગાંધર્વ મહાવિદ્યાલય
- (૫) સંગીતાંજલિ
- (૬) ગીત ગોવિંદ
- (૭) પં. વિનાયકરાવ પટવર્ધન
- (૮) નાટ્યશાસ્ત્ર

(૫)

પ્ર. ૧ (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો. (કોઈ પણ દશ)

(૧૦)

- (૧) અમીર ખુશરો એ.....ગાયન પ્રકારની રચના કરી.
- (૨) ઉ. અલી અકબર ખાન.....વાદના નિષ્ણાત હતા.
- (૩) જલતરંગ એ એક.....વાદ છે.
- (૪) ઉ. અમાન અલી ખાન.....ઘરાનાના ગાયક હતા.
- (૫) આશ્રમ ભજનાવલિ ના ભજનો.....એ કમ્પોઝ કર્યા હતા.
- (૬) માઉથ ઓર્ગન એ.....વાદ છે.
- (૭) સુપ્રસિદ્ધ સંતુરવાદક અને વાંસળી વાદક બેલડી.....તરીકે પ્રખ્યાત છે.
- (૮) પં. બળવંતરાય ભટ્ટનું ઉપનામ.....હતું.
- (૯) માલકૌંસ રાગ કણ્ઠાટકી પદ્ધતિમાં.....તરીકે ઓળખાય છે.
- (૧૦) ખ્યાલ ગાયનના રચયિતા.....હતા.
- (૧૧) ઉ. રસીદ ખાં.....ઘરાનાના સુપ્રસિદ્ધ ગાયક છે.

પ્ર. ૧ (ક) વાક્યો ખરા / ખોટા તે જણાવો, ખોટા વાક્ય સુધારીને લખો.

(૧૦)

- (૧) પં. વિષ્ણુ દિગંબર પલુરકર કિરાના ઘરાનાના હતા.
- (૨) સિતાર એક વિતત વાદ છે.
- (૩) શૌરી મિયાંએ ટપ્પા ગાયકીનો આવિષ્કાર કર્યો.
- (૪) જાતિ ગાયનનો આરંભ અંશ સ્વર થી થાય છે.
- (૫) એક સપ્તક માં બે અચલ સ્વરો આવે છે.
- (૬) પં. ઓમકારનાથ ઠાકુરના ગુરૂ પં. વિનાયકરાવ પટવર્ધન હતા.
- (૭) પં. વિશ્વમોહન ભટ્ટે સંવાદિની ની રચના કરી.
- (૮) પં. આઠવલેજી એ 'પ્રણવરંગ' ઉપનામથી બંદિશોની રચના કરી.
- (૯) વિદૂષિ શ્રુતિ સડોલિકર કિરાના ઘરાનાના ગાયિકા છે.
- (૧૦) સદારંગ, અદારંગ એ દૃપદ ગાયનની રચના કરી.

પ્ર. ૨ ટૂંકી નોંધ (ગમે તે એક)

(૧૦)

- (૧) વાદોનો પ્રકાર (૨) રાગોનાં સમયચક્ર (૩) પ્રબંધ પ્રકાર

પ્ર. ૩ વ્યાખ્યા લખો (ગમે તે પાંચ)

(૧૫)

- (૧) અનિબદ્ધ ગાન (૨) મૂર્છના (૩) પરમેલ પ્રવેશક રાગ
(૪) રાગાંગ રાગ (૫) આક્ષિપ્તિકા (૬) શુદ્ધ રાગ (૭) કુઆડ લય

પ્ર. ૪ કલાકારનું જીવન કવન લખો.

(૧૦)

- (૧) ઉ. વિલાયત હુસેન ખાન (૨) પં. ગોકુલોત્સવજી મહારાજ (૩) ઉ. બડે ગુલામ અલી ખાં

પ્ર. ૫ નિબંધ લખો. (ગમે તે એક)

(૧૦)

- (૧) શાસ્ત્રીય ગાયનમાં શબ્દોનું મહત્વ.
(૨) ગુરૂ-શિષ્ય પરંપરાનું સંગીતમાં મહત્વ

MAHAGUJARAT GANDHARV SANGEET SAMITI

Run by
PRANAV PARIJAT TRUST

DATE : 5-11-2023

(AN ISO-9001:2015 Certified Trust)

TIME : 2.30 pm to 5.00 pm

(Reg. Trust & Govt. Approved Institution)

TOTAL MARKS : 70

Visharad Paper - 2 - Theory - Gayan Vadan (Year 7)

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. 2. FIGURES SHOWN ON THE RIGHT SIDE INDICATING MARKS.
3. Gujarati Version will be considered as final version for any questions.

Q. 1 (A) Match the following.

(05)

A

1. Kavi Jaydev
2. Pt. Vyankatmukhi
3. Pt. Bhatkhande
4. Pt. Omkarnath Thakur
5. Sarangdev

B

1. Karmik Pustak Malika
2. Sangit Ratnakar
3. Maker of 72 thaat
4. Akhil Bhartiya Gandharva Maha Vidhyalaya
5. Sangitanjali
6. Git Govind
7. Pt. Vinayak Rao Patvardhan
8. Natya Shashtra

Q. 1 (B) Fill in the blanks. (Any Ten)

(10)

- (1) Amir Khushro invented.....Gayaki.
- (2) Us. Ali Akbar Khan was the expert in playing.....instrument.
- (3) Jaltarang is.....type of instrument.
- (4) Us. Amanat Ali Khan was a singer belongs to.....gharana.
- (5) The Bhajans of Ashram Bhajanavali were composed by Pt.....
- (6) Mouth Organ is.....Type of instrument.
- (7) The renowned Santoor and flute maestro duo are popularity known as.
- (8) The pen name of Pt. Balvantrai Bhatt is.....
- (9) In Karnatak Sangeet Paddhati Malkauns Rag is known as.....
- (10) The inventor of khyal gayaki was.....
- (11) Renowned Vocalist Ustad Rashid Khan belongs to.....Gharana.

Q. 1 (C) Identify Right / Wrong statements, If wrong rectify and rewrite.

(10)

- (1) Pt. Vishnu Digambar Paluskar belongs to Kirana Gharana.
- (2) Sitar is an instrument of Vitat category.
- (3) Sauri Miya Invented Tappa Gayaki.
- (4) Jati Gayan starts with Griha swar.
- (5) There two achal swaras in one octave (Saptak)
- (6) Pt. Omkarnath Thakur was the disciple of Pt. Vinayak Rao Patvardhan.
- (7) Pt. Vishva mohan Bhatt was the inventor of Samvadini.
- (8) Pt. Athavleji wrote the bandishes using pen-name 'Pranavrang'
- (9) Vidushi Shruti Sadolikar is a singer of Kirana Gharana.
- (10) Sadarang-Adarang invenvented Dhrupad Gayan.

Q. 2 Short Notes (Any two)

(10)

- (1) Types of Instruments (2) Samay Chakra of Ragas (3) Prabandha Prakaar

Q. 3 Define (Any Five)

(15)

- (1) Anibaddha Gaan (2) Murchana (3) Parmel Pravesha Raga
(4) Ragaang Raga (5) Aakshiptika (6) Shuddha Raag (7) Kuad Lay.

Q. 4 Write the biography of any one artist.

(10)

- (1) Us. Vilayak Husain Khan
- (2) Pt. Gokulotsavji Maharaj
- (3) Us. Bade Ghulam Ali Khan

Q. 5 Write essay on any one.

(10)

- (1) Importance of Lyrics in Classical music.
- (2) Importance of Guru-Shishya Parampara in music.

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

સંગીત વિશારદ પેપર-૧ (ક્રિયાત્મક) - ગાયન વાદન (વર્ષ-૭)

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

પ્ર. ૧ (અ) નીચેના વાક્યો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો. ખોટા હોય તો સુધારીને ફરીથી લખો. (કોઈપણ પાંચ) (૫)

- (૧) રાગ પૂરિયા ધનાશ્રી પૂર્વી થાટનો રાગ છે.
- (૨) બ્રહ્મ તાલમાં ૧૨ ખંડ હોય છે.
- (૩) ઉ. શાહીદ પરવેઝ ઈમદાદ ખાની ઘરાનાના સિતારવાદક છે.
- (૪) મારવા અને પૂરીયા રાગના સ્વરો સરખા હોય છે.
- (૫) સૂલતાલ અને ઝપતાલ બંને ધૃપદ ગાયકીમાં વગાડવામાં આવે છે.
- (૬) ઉ. અમીર ખાં સાહેબ મેવાતી ઘરાનાના સુપ્રસિદ્ધ ગાયક છે.

પ્ર. ૧ (બ) જોડકા જોડો (૫)

(અ)	(બ)
(૧) પં નયન ઘોષ	(૧) પરમેલ પ્રવેશક રાગ
(૨) ઉ. નગાકત સલામત અલી ખાં	(૨) મેવાતી ઘરાના
(૩) પં. સંજીવ અભ્યંકર	(૩) તોડી થાટ
(૪) જયજયવંતી	(૪) શામ ચોરાસી ઘરાના
(૫) રાગ મુલતાની	(૫) તબલા વાદક
	(૬) સંતુર વાદક

પ્ર. ૨ ટુંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) (૧૦)

- (૧) સ્વર સંવાદ કેટલા છે. કયા કયા.
- (૨) સવારના સમયનો કયો રાગ છે. જેમાં બંને મધ્યમ કોમળ, શ્રદ્ધભ, કોમળ, ઘૈવત અને પંચમ વર્ણિત છે.
- (૩) રાગ વસંતમાં બંને મધ્યમ બનાવતો એક આલાપ લખો.
- (૪) રાગ ઐરાગીની મુખ્ય સ્વર સંગતિ દર્શાવો.
- (૫) ધૃપદ ગાયકીમાં કયા કયા તાલો વગાડવામાં આવે છે.
- (૬) ગ, ઘ, નિ કોમળ હોય તેવા કયા કયા રાગો છે.

પ્ર. ૩ ટુંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૦)

- (૧) પરમેલ પ્રવેશક રાગ
- (૨) બંદિશ અને તેનું મહત્ત્વ
- (૩) અર્ધ્વદર્શક સ્વર મધ્યમ.

પ્ર. ૪ વિશારદનાં કોઈપણ એક રાગની બડા ખ્યાલની બંદિશ પં. ભાતખંડે લિપિમાં લિપિબદ્ધ કરો. (૧૦)

વાદના વિદ્યાર્થીઓએ વિશારદના કોઈપણ એક રાગની મસીતખાની ગત પં. ભતખંડે લિપિમાં લિપિબદ્ધ કરો.

પ્ર. ૫ નીચે જણાવેલ સ્વરાવલિ ઉપરથી રાગ ઓળખી કોઈપણ એક રાગની સંપૂર્ણ વિગત દર્શાવો. (૧૦)

- (૧) મં પ નિ સાં રૂં, નિ ઘ પ રૂં
- (૨) મં પ ઘ નિ ઘ પ, ગ મ રૂં સા
- (૩) રૂં ગ મ નિ ઘ પ, રૂં ગ મ પ રૂં સા
- (૪) નિ સાં રૂં સાં નિ સાં, નિ ઘ, મં ઘ નિ સાં
- (૫) પ નિ સાં નિ પ, મ ગ સા

પ્ર. ૫ (બ) નીચે જણાવેલ તાલની સંપૂર્ણ માહિતી આપી કોઈ એકની ત્રીગુણ લખો. (૧૦)

- (૧) આડા ચૌતાલ
- (૨) મતતાલ

પ્ર. ૫ (ક) નીચેમાંથી કોઈપણ બે રાગ જોડી તુલના જણાવો. (૧૦)

- (૧) જેજેવંતી - દેશ
- (૨) ગાંઠે મલ્હાર - છાયાનટ
- (૩) તોડી - મુલતાની

MAHAGUJARAT GANDHARV SANGEET SAMITI

Run by
PRANAV PARIJAT TRUST

DATE : 5-11-2023

(AN ISO-9001:2015 Certified Trust)

TIME : 11.00 am to 1.30 pm

(Reg. Trust & Govt. Approved Institution)

TOTAL MARKS : 70

Sangeet Visharad Paper - 1 - Practical (Gayan Vadan) (year-7)

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. 2. FIGURES SHOWN ON THE RIGHT SIDE INDICATING MARKS.
3. Gujarati Version will be considered as final version for any questions.

Q. 1 (A) Write true or false. If false write correct sentence. (Any five)

(5)

- (1) The thaat of Puriya Dhanashree is Poorvi.
- (2) There are 12 parts in Bhram taal.
- (3) Sitar Player Ustad Shahid Parvez belongs to Imdadkhani Gharana.
- (4) Raag Marwa and Pooriya have the same Swaras.
- (5) Sultaal and Zaptaal both played in Dhrupad gayaki.
- (6) Ustad Amir Khan Saheb belongs to Mewati Gharana.

Q. 1 (B) Match 'A' and 'B'

(5)

A

B

(1) Pt. Nayan Ghosh	(1) Parmel Praveshak Raag
(2) U. Nazakat Salamat Ali KHan	(2) Mewati Gharana
(3) Pt. Sanjeev Abhyankar	(3) Todi Thaata
(4) Jayjayvanti	(4) Sham Chorasi Gharana
(5) Raag Multani	(5) Tabla Player
	(6) Santoor Player

Q. 2 Write in short (Any five)

(10)

- (1) How many swar samvad are there ? Which.
- (2) Which Raag of morning having both Madhyam, Rishabh, Komal, Dhaivat Komal and Pancham Varjit.
- (3) Write one aalaap of Raag Vasant using both madhyam.
- (4) Write main swar sangati of Raag Bairagi.
- (5) Which taal are used in Dhrupad Gayaki.
- (6) Which Raags are having ga, dha Ni Komal.

Q. 3 Write Essay (Any two)

(10)

- (1) Parmel Praveshak Raag.
- (2) Bandish and its importance.
- (3) Adhvarshak Swar Madhyam

Q. 4 Write Bada Khayal in Pt. Bhatkhande lipi from your Visharad syllabus

(10)

& Instrumental Students will write Masitkhani Gat from Visharad Syllabus.

Q. 5 (A) Identify Raag from notation and write complete detail of one Raag.

(10)

- (1) Ma Pa Ni Sa re, Ni dha Pa re
- (2) M P D N D P, G M R S
- (3) Re Ga Ma ni Dha Pa, Re Ga Ma Pa Re Sa
- (4) N S R S, N D, M D N S
- (5) Pa Ni Sa ni Pa, Ma Ga Sa

Q. 5 (B) Give full detail of taal write Tigon of any one.

(10)

- (1) Ada Chautaal
- (2) Matitaal

Q. 5 (C) Compare the following Raag Jodi.

(10)

- (1) Jaijevanti - Des
- (2) Gaud Malhar - Chhayanaat
- (3) Todi - Multani

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

સંગીત મધ્યમા (ચોથુ વર્ષ) ગાયન-વાદન

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

- પ્ર. ૧ (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ પાંચ) (૫)
૧. હાર્મોનિયમ.....પ્રકારનું વાદ્ય છે.
 ૨. દિપચંદી તાલની.....માત્રા છે.
 ૩. રાગ-બહારની જાતિ.....છે.
 ૪. ધ્રુપદમાં ૧૨ મી માત્રાના.....તાલનો ઉપયોગ થાય છે.
 ૫. રાગ તિલંગનો વાદી સ્વર.....છે.
 ૬. કોઈપણ રાગમાં.....સ્વર કદી વર્જીત હોતો નથી.
- પ્ર. ૧ (બ) ખરા - ખોટા જણાવો. ખોટા હોય તો સુધારીને ફરીથી લખો. (૫)
૧. રાગ પીલુનો થાટ બિલાવલ છે.
 ૨. ગીતની સમાપ્તિના સ્વરને વ્યાસ કહે છે.
 ૩. “નિ” નું સાંગીતિક નામ નિષાદ છે.
 ૪. તાલ-ત્રિતાલની ૧૩મી માત્રા પર ખાલી આવે છે.
 ૫. રાગ-વાચક સ્વર સમૂહને રાગનું મુખ્ય અંગ અથવા પકડ કહે છે.
- પ્ર. ૨ (અ) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) (૫)
૧. બન્ને મધ્યમનો ઉપયોગ થતો હોય તેવા બે રાગના નામ જણાવો.
 ૨. પૂર્વાંગ-ઉત્તરાંગ એટલે શું ?
 ૩. સંગીત કોને કહે છે ?
 ૪. રાગ-જૈનપુરીનો ગાવાનો સમય જણાવો.
 ૫. અલ્હૈયા બિલાવલ અને તિલંગ રાગનો થાટ જણાવો.
 ૬. રાગ-પીલુના ગાયન વખતે કયા સ્વરને ‘સા’ (ષડજ) બનાવવામાં આવે છે.
- પ્ર. ૨ (બ) જોડકા જોડો. (૫)
અ	બ
૧. અનુવાદી	૧. મીંડ
૨. લક્ષણ ગીત	૨. ભૈરવી
૩. ધમાર તાલ	૩. રાગના લક્ષણો દર્શાવતું ગીત.
૪. રે ગુ દુ નિ	૪. વાદી-સંવાદી સિવાય રાગમાં આવતા અન્ય સ્વરો.
૫. પં રૈ	૫. ખંડ ૫-૨-૩-૪ માત્રાના.
	૬. બંધ બોલનો તાલ
- પ્ર. ૩ (અ) વ્યાખ્યા લખો. (ગમે તે પાંચ) (૫)
(૧) જન્ય રાગ	(૨) જનકમેલ	(૩) સંચારી
(૪) દૂગુન	(૫) અંશ	(૬) સપ્તક
- પ્ર. ૩ (બ) એક લીટીમાં જવાબ આપો. (૫)
૧. રાગ-ભૈરવ કઈ જાતિનો રાગ છે.
 ૨. તખલા કયા પ્રકારનું વાદ્ય છે.
 ૩. તાલ-ચૌતાલ કયા બાજનો તાલ છે.
 ૪. મીંડ કોને કહે છે.
 ૫. સપ્તકમાં શુદ્ધ, કોમળ, તિવ્ર મળીને કેટલા સ્વરો હોય છે.
- પ્ર. ૪ (અ) કોઈપણ એક કલાકારનું જીવન ચરિત્ર લખો. (૧૦)
(૧) પં. ઓમકારનાથ ઠાકુર	(૨) ઉસ્તાદ બિસ્મિલ્લાહ ખાં
- પ્ર. ૪ (બ) કોઈપણ બે રાગની જોડીઓની તુલના કરો. (૧૦)
(૧) દેશકાર - ભૂપાલી	(૨) હમીર - કેદાર	(૩) તિલક કામોદ - દેશ
- પ્ર. ૫ (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૦)
(૧) નાદની વિશેષતા	(૨) રાગની જાતિ અને પ્રકાર	(૩) શ્રુતિ
- પ્ર. ૫ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે તાલની ઠેકા સાથે સંપૂર્ણ માહિતી આપી દૂગુનમાં લીપીબદ્ધ કરો. (૧૦)
(૧) તાલ-ધમાર	(૨) તાલ-ચૌતાલ	(૩) તાલ-દીપચંદી

MAHAGUJARAT GANDHARV SANGEET SAMITI

Run by
PRANAV PARIJAT TRUST

DATE : 5-11-2023
TIME : 11.00 am to 1.30 pm

(AN ISO-9001:2015 Certified Trust)
(Reg. Trust & Govt. Approved Institution)

TOTAL MARKS : 70

Sangeet Madhyama (4th Year) Gayan Vadan

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. 2. FIGURES SHOWN ON THE RIGHT SIDE INDICATING MARKS.
3. Gujarati Version will be considered as final version for any questions.

Q. 1 (A) Fill in the blanks (Any five) (5)

- (1) Harmonium is.....type of vadya.
- (2) Taal Dipchandi is having.....matras.
- (3) Jati of Raag Bahar is.....
- (4) In Dhrupad, the.....taal of the 12th matra is used.
- (5) Vadi swar of Tilang Raag is.....
- (6) In any Raag.....Swar can not be varjit swar in any case.

Q. 1 (B) State whether the following statements are True or False ? If false correct rewrite it. (5)

- (1) Raag Pilu belongs to Bilawal That.
- (2) Ending Swar of Song is called Nyas Swar.
- (3) Musical name of "Ni" is called Nishad.
- (4) Khali comes at the 13th Matra in Tin Taal.
- (5) Specific group of swars of each raag is called Pakkad of Mukhya Anga.

Q. 2 (A) Write answer in one or two line. (Any five) (5)

- (1) Give the two names of Raag in which two madhyamas are used.
- (2) What is the meaning of Purvang & Utrang.
- (3) Define Music.
- (4) What is the singing time of Raag - Jaunpuri.
- (5) Name of thaat of Raag Alahiya Bilawal and Tilang.
- (6) Which swar is used as "Sa" (Sadaj) in - Raag Pilu during Singing ?

Q. 2 (B) Match the following Properly. (5)

A	B
(1) Anuvadi Swar	1. Meenda
(2) Lakshan Geet	2. Bhairavi
(3) Dhamar Taal	3. Song Showing Characteristic of Raag.
(4) <u>Re, Ga, Dha, Ni</u>	4. Swars other than vadi and Samvadi Swar
(5) <u>Pa Re</u>	5. Parts (Khand) 5-2-3-4 beats (matra)
	6. Bandh Bol Taal.

Q. 3 (A) Write Definations (Any five) (5)

(1) Janyaraag.	(4) Dugun
(2) Janakmel	(5) Ansha
(3) Sanchari	(6) Saptak

Q. 3 (B) Write Answer in One Line. (5)

- (1) Jaati of Raag Bhairav.
- (2) Which type of instrument Tabla is ?
- (3) Taal Chautaal belongs to which Baj ?
- (4) What is meend ?
- (5) Total how many swars in saptak including Shuddh, Komal & Tirva.

Q. 4 (A) Write Biography of below stated Artists (Any one) (10)

(1) Pandit Omkarnath Thakur	(2) Ustad Bismillah Khan

Q. 4 (B) Compare the below given Raag pairs. (Any two) (10)

(1) Deskar - Bhupali	(2) Hamir - Kedar	(3) Tilak Kamod - Desh

Q. 5 (A) Write short notes. (Any two) (10)

(1) Speciality of Naad	(2) Jaati of Raags and its types.	(3) Shruti

Q. 5 (B) Give details of taal from following and write in Theka and Dugun Laya (Any two) (10)

(1) Taal - Dhamar	(2) Taal - Chautaal	(3) Taal - Deepchandi

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

ઉપ વિશારદ (વિશારદ દ્વિતિય) - ગાયન વાદન (વર્ષ-૬)

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

પ્ર. ૧ (અ) જોડકા જોડો. (૫)

(અ)	(બ)
૧. પં. ભીમસેન જોષી	ખુલ્લા બાજનો તાલ
૨. તાલ ત્રિતાલ	રાગનો મુખ્ય સ્વર
૩. પુરુચિંદાસનાશ્રી	બંધ બાજનો તાલ
૪. વાદી-સ્વર	પૂર્વી થાટ
૫. તાલ ચૌતાલ	કિરાણા ઘરાના
	સિતાર વાદક

પ્ર. ૧ (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો. (૫)

- (૧) મુલ્તાની રાગમાં.....મધ્યમ લેવામાં આવે છે.
- (૨) ભૂપાલી રાગનો ગાવાનો સમય.....છે.
- (૩) રૂપક તાલમાં.....માત્રા હોય છે.
- (૪) દ્રુપદ.....તાલમાં ગાવામાં આવે છે.
- (૫) માલકૌંસ રાગમાં.....સ્વર/સ્વરો વર્ણિત હોય છે.

પ્ર. ૨ (અ) ખરા ખોટા વિધાન જણાવો અને જો ખોટા હોય તો સુધારીને જાવો. (૫)

- (૧) રાગ કાફી નો થાટ ખમાજ છે.
- (૨) રાગ બિભાસમાં રે અને ઘ કોમળ ગાવામાં આવે છે.
- (૩) પં. ભાતખંડે લીપી મુજબ તિલ્લ મધ્યમ (મા) રીતે લખવામાં આવે છે.
- (૪) ધમાર ગીતને ત્રિતાલમાં ગાવામાં આવે છે.
- (૫) રાગ ખેરાગીની જાતિ સંપૂર્ણ-સંપૂર્ણ છે.

પ્ર. ૨ (બ) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) (૫)

- (૧) વિવાદી સ્વર
- (૨) અવરોહ
- (૩) સપ્તક
- (૪) જાતિ-ગાયન
- (૫) વાગ્યેકાર
- (૬) મુખચાલન

પ્ર. ૩ (અ) ટૂંક નોંધ લખો (કોઈપણ એક આશરે ૧૦-૧૨ લીટીમાં) (૫)

- (૧) ખ્યાલ ગાયકી
- (૨) ધમાર

પ્ર. ૩ (બ) વ્યાખ્યા લખો. (ગમે તે પાંચ) (૫)

- (૧) ગ્રહ સ્વર
- (૨) આક્રિષ્ટિકા
- (૩) વર્ણિત સ્વર
- (૪) શુદ્ધરાગ રાગ
- (૫) મીંડ
- (૬) તીગુન

પ્ર. ૪ જીવન ચરિત્ર કોઈપણ એક કલાકારનું લખો. (૧૦)

- (૧) ઉસ્તાદ અબ્દુલ કરીમ ખાન સાહેબ.
- (૨) પં. શિવકુમાર શર્મા

પ્ર. ૫ (અ) કોઈપણ એક તાલની માહિતિ આપો અને એની દુગુણ તથા ત્રિગુણ લખો. (૧૦)

- (૧) આડા ચૌતાલ
- (૨) ધમાર

પ્ર. ૫ (બ) કોઈપણ બે રાગની તુલના લખો. (૧૦)

- (૧) ભૈરવ કાર્લિંગડા
- (૨) દરબારી કાનડા-અડાણા
- (૩) ભીમપલાસી-પટ્ટીપ

પ્ર. ૫ (ક) નીચે આપેલા સ્વર સમુહ ઉપરથી રાગ ઓળખો અને તે રાગનો વાદી સ્વર-સંવાદી સ્વર તેમજ (૧૦)

થાટ જણાવો. (કોઈપણ પાંચ)

- (૧) જિ રે ગ, જિ રે સા, પ રે સા, મં ઘ નિ સાં
- (૨) મં છ પ, મં ગ, મં રૂ ગ, રૂ સા
- (૩) ગ રે સા ઘ, સા રે ગ, ઘ પ ગ, રે સા
- (૪) રૂ મ પ જિ પ મ રૂ - - સા.
- (૫) જિ સા, મં ગ પ, ગ્રં મ ગ્રં રૂ સા
- (૬) ગ પ ની, પ ગ પ રે સા.
- (૭) પ મં ગ મ રૂ ગ, મં ગ રૂ સા.

MAHAGUJARAT GANDHARV SANGEET SAMITI

Run by
PRANAV PARIJAT TRUST

DATE : 5-11-2023

(AN ISO-9001:2015 Certified Trust)

TIME : 11.00 am to 1.30 pm

(Reg. Trust & Govt. Approved Institution)

TOTAL MARKS : 70

Up Visharad - (Visharad Dwitiya) - Gayan Vadan (year 6)

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. 2. FIGURES SHOWN ON THE RIGHT SIDE INDICATING MARKS.
3. Gujarati Version will be considered as final version for any questions.

Q. 1 (A) Match the pairs :

(5)

A	B
(1) Pt. Bhimsen Joshi	Khulla Baaj Taal
(2) Taal Tritaal	Bandh Baaj Taal
(3) Raag Puriyadhanashri	Main Swar of the Raga
(4) Wadi Swar	Purvi thaat
(5) Taal Chautaal	Kirana Gharana Sitar player.

Q. 1 (B) Fill the Blanks

(5)

- (1) In Raag Multani.....Madhyam is used.
- (2) The time of Singing Raag Bhupali is.....
- (3) Taal Rupak has.....Matras.
- (4) Dhrupad is Sung in.....Taal.
- (5) Omitted Swaras in Raga Malkaus is / are.....

Q. 2 (A) True or False (If wrong correct and re write it)

(5)

- (1) The thaat of Raga kafi is Khamaj.
- (2) Komal Re & Komal Dh used in Raag Bibhas.
- (3) According to Pt. Bhatkhandeji Lipi of Tivra Madhyam is written MA.
- (4) Dhamar is sung in Taal Tin Taal.
- (5) The Jati of Raag Bairagi is Sampurna - Sampurna.

Q. 2 (B) Write in One or Two lines. (Any five)

(5)

- (1) Vinadi Swar
- (2) Avroha
- (3) Saptak
- (4) Jati Gayan
- (5) Vagyekar
- (6) Mukhchalan

Q. 3 (A) Write Short Note (Any one) in 10-12 lines.

(5)

- (1) Khayal Gayaki
- (2) Dhamar

Q. 3 (B) Give Definations (Any Five)

(5)

- (1) Grah Swar
- (2) Aakshiptika
- (3) Varjit Swar
- (4) Shuddha Raag
- (6) Mind
- (6) Tigon

Q. 4 Write Biography of any one artist.

(10)

- (1) Ustad Abdul Karim Khan Saheb.
- (2) Pt. Shiv Kumar Sharma

Q. 5 (A) Give information on any one Taal from below given taals & write its Dugun & Tigon

(10)

- (1) Ada Chautaal
- (2) Dhamar

Q. 5 (B) Compare the below given Rag (Any two)

(10)

- (1) Bhairav - Kalingda
- (2) Darbari Kanda - Adana
- (3) Bhimpalasi - Patdeep.

Q. 5 (C) Identiry the Raags from below given Swar Samuh and mention wadi-swar / Samwadi Swar / Thaot of that Raag (Any five)

(10)

- (1) Ni Re Ga, Ni Re Sa, Pa Re Sa, Ma Dha Ni Sa
- (2) M D P, M G, M R G R S
- (3) Ga Re Sa Dh, Sa Re Ga, Dh P Ga, Re Sa.
- (4) R M P N S M R - - S
- (5) N S M G P, G M G R S
- (6) Ga Pa Ni, Pa Ga, Pa Re Sa
- (7) PMGMRG, MGRS

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

મધ્યમા પૂર્ણ - (વિશારદ પ્રથમ) (વર્ષ ૫) ગાયન વાદન

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

પ્ર. ૧ (અ) જોડકા જોડો (કોઈપણ પાંચ)

(૫)

(અ)	(બ)
(૧) અડાણા	ગ ઘ નિ કોમળ
(૨) કામોદ	૧૪
(૩) દરબારી કાનડા	ચંચળ
(૪) ધમાર	બંધ બાજ
(૫) કહેરવા	કલ્યાણ

પ્ર. ૧ (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૫)

- (૧) જયજયવંતી રાગની જાતિ.....છે.
- (૨) પૂરિયાધનાશ્રી રાગનો થાટ.....છે.
- (૩) 'તરાના' ના પ્રવર્તક / પ્રચારક.....છે.
- (૪) રાગ સોહિની.....પ્રધાન રાગ છે.
- (૫) ઘુપદ ગાયકીની સંગતમાં વપરાતો ૭ માત્રાનો તાલ.....છે.

પ્ર. ૨ (અ) નીચેના વાક્યો ખરા છે કે ખોટા જણાવો અને ખોટા હોય તો સુધારી ફરી લખો.

(૫)

- (૧) તાલ ચૌતાલમાં ૧૬ માત્રા હોય છે.
- (૨) રાગ-શંકરાની જાતિ ષાડવ - ષાડવ છે.
- (૩) રાગ-ચમનમાં બંને મધ્યમ (શુદ્ધ અને તીવ્ર) નો ઉપયોગ થાય છે.
- (૪) રાગ સોહિનીનો થાટ મારવા છે.
- (૫) રાગ માલકૌંસ ગાવાનો સમય મધ્યરાત્રિ છે.

પ્ર. ૨ (બ) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો

(૫)

- (૧) લયના પ્રકાર જણાવો.
- (૨) સુગમ સંગીતમાં વપરાતા કોઈપણ બે તાલના નામ જણાવો.
- (૩) જયજયવંતી રાગ કયા બે અંગથી ગવાય છે ?
- (૪) કલ્યાણ થાટના કોઈપણ બે રાગના નામ આપો.
- (૫) લક્ષણગીત કોને કહેવાય ?

પ્ર. ૩ (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)

(૫)

- (૧) તાન અને તેના પ્રકાર
- (૨) તરાના

પ્ર. ૩ (બ) વ્યાખ્યા લખો.

(૫)

- (૧) ઘોંઘાટ
- (૨) ગમક
- (૩) ચતરંગ
- (૪) ન્યાસ સ્વર
- (૫) પૂર્વાંગ

પ્ર. ૪ નીચે આપેલ કલાકારો પૈકી કોઈપણ એક કલાકારનું જીવન ચરિત્ર લખો.

(૧૦)

- (૧) પં. ભીમસેન જોષી
- (૨) ઉ. ફૈયાઝ ખાં
- (૩) ઉ. અલ્લાઉદ્દીન ખાં.

પ્ર. ૫ (અ) નીચે આપેલ સ્વર સમુહ પરથી રાગ ઓળખી તે રાગની સંપૂર્ણ માહિતી આપો. (કોઈપણ બે)

(૧૦)

- (૧) સા રે ગુ..... ગુ મ રે સા, ઘુ નિ રે સા. (૨) ગપનીપ, ગપ રેગરેસા
- (૩) મં ગ, મં ઘ ની, સાં રૂં સાં

પ્ર. ૫ (બ) તમારા અભ્યાસક્રમમાં આવતા કોઈપણ એક રાગમાં ઘુપદ પં. ભાતખંડે લીપીમાં લખો.

(૧૦)

- (વાદના વિદ્યાર્થીઓ તમારા અભ્યાસક્રમમાં આવતા રાગોમાંથી કોઈપણ એક રાગમાં રજતખાની ગત લખો)

પ્ર. ૫ (ક) રાગ જોડીઓની તુલના કરો. (કોઈપણ બે)

(૧૦)

- (૧) દરબારી કાનડા - અડાણા
- (૨) કાર્લિંગડા - ભૈરવ
- (૩) કામોદ - કેદાર

MAHAGUJARAT GANDHARV SANGEET SAMITI

Run by
PRANAV PARIJAT TRUST

DATE : 5-11-2023

(AN ISO-9001:2015 Certified Trust)

TIME : 11.00 am to 1.30 pm

(Reg. Trust & Govt. Approved Institution)

TOTAL MARKS : 70

Madhyama Purna - (Visharad Pratham) Gayan Vadan (Year 5)

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. 2. FIGURES SHOWN ON THE RIGHT SIDE INDICATING MARKS.
3. Gujarati Version will be considered as final version for any questions.

Q. 1 (A) Match the following :

(5)

A	B
(1) Adana	Ga, Dha, Ni Komal
(2) Kamod	14
(3) Darbari Kanda	Chanchal
(4) Dhamar	Bandh Baaj
(5) Kaherva	Kalyan

Q. 1 (B) Fill the Blanks

(5)

- (1) The Jati of Raag Jayjayvanti is.....
- (2) The thaat of Raag Puriyadhanashree is.....
- (3) The promoter / founder of Tarana is.....
- (4) Raag Sohini is.....Pradhan Raag.
- (5) The 7 mantra taal used in Dhrupad Gayan is.....

Q. 2 (A) State true or False and Correct the false sentence.

(5)

1. Taal Chautal has 16 mantra.
2. The Jati of raag Shankara is shadav- shadav.
3. In Raag Yaman, both Madhyam (suddh&tivra) are used.
4. The thaat of Raag Sohini is marva.
5. The time to sing raag Malkauns is 'Madhyaratri' or 'Midnight'

Q. 2 (B) Answer in 1-2 lines / Sentences.

(5)

1. State type of laya.
2. Name any two taals used in Sugam Sangeet.
3. By which two angas is Raag Jayjayvanti sung?
4. Name any two raags with kalyan that.
5. What is Lakshangeet?

Q. 3 (A) Short Note (Any 1)

(5)

1. Taan and its types
2. Tarana

Q. 3 (B) Define the following.

(5)

1. Ghonghat
2. Gamak
3. Chatarang
4. Nyas Swar
5. Purvang

Q. 4 Write the life history of any one of the following artists.

(10)

1. Pt. Bhimsen Joshi
2. Ustead faiyaaz Khan
3. Utsaad Allauddian Khan

Q. 5 (A) Identify the raag from Given swar samooh and give full details.

(10)

(Mahiti) of the raag (any 2)

- (1) S R G....., G M R S, D N R S
- (2) G P N P, GP R G R S
- (3) M G, M G N, S R S

Q. 5 (B) Write the notation of any one Dhrupad from your syllabus in Pt. Bhatkhande Lipi. (Students of instrument will write Rajakhani Gat)

(10)

Q. 5 (C) Compare the following raag pairs (Any two)

(10)

- (1) Darbari Kanda - Adana
- (2) Kalingda - Bhairav
- (3) Kamod - Kedar

મહાગુજરાત ગાંધર્વ સંગીત સમિતિ

અલંકાર ૧ (તંતુ વાદ્ય સુધિર વાદ્ય) વર્ષ ૮ – ગાયન વાદન

સૂચના : બધા પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. જમણી બાજુ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવેલ છે. ગુજરાતી આવૃત્તિ અંતિમ ગણાશે.

પ્ર. ૧ જોડકા જોડો

(૧૦)

(અ)	(બ)
(૧) શ્રીરાગ	રાગ બસંત
(૨) તાલ તીલવાડા	મૈહર ઘરાના
(૩) અહોબલ	૧૪ માત્રા
(૪) ટપ્પા શૈલી	શોરી મિયા
(૫) બંને મધ્યમ	મહાર અંગ
(૬) સંધિ પ્રકાશ રાગ	શુદ્ધ સારંગ
(૭) બાબા અલ્લાદિયાખાં	સંગીત પારિજાત
(૮) લલિત અંગનો પ્રયોગ	ખ્યાલ ગાયકી
(૯) ધમાર	રે પ સંગતિ
(૧૦) મેઘ	મારવા

પ્ર. ૨ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧૦)

- (૧) રાગાંગની સંખ્યા.....છે.
- (૨) રાગાંગ પદ્ધતિના પુસ્તકો.....હતા.
- (૩)રાગ જોગ રાગનો આધાર રાગ છે.
- (૪) ષડ્જ ની શ્રુતિ સંખ્યા.....છે.
- (૫) સામાન્ય રીતે ચૈતીના ગીતોમાં.....શબ્દનો પ્રયોગ જોવા મળે છે.
- (૬) પં. ભાતખંડેજીનું ઉપનામ.....છે.
- (૭)માત્રાનો તાલ બ્રહ્મતાલ છે.
- (૮) પં. ઓમકારનાથજી દ્વારા લિખિત પ્રસિદ્ધ ગ્રંથનું નામ.....છે.
- (૯) ચાચર તાલની માત્રા.....છે.
- (૧૦) પંચમને.....સ્વર કહેવાય છે.

પ્ર. ૩ નીચે દર્શાવેલ વાક્યો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો, ખોટા વાક્યો સુધારીને લખો.

(૧૦)

- (૧) રાગ દરબારી અને રાગ અડાણા કાનડા અંગના રાગો છે.
- (૨) સાપ્તકમાં આવેલ ૨૨ શ્રુતિમાંથી સ્થિત્મની શ્રુતિ સંખ્યા ૪ છે.
- (૩) વર્ણના બે જ પ્રકાર છે. સ્થાયી અને અવરોહી.
- (૪) ગ્વાલિયર ઘરાનો એ એક અવચીન ઘરાનો છે.
- (૫) બિલાસખાની રાગનો નિટકવર્તી રાગ ભૈરવી છે.
- (૬) ગીત ગોવિંદના રચયિતાનું નામ કવિ જયદેવ છે.
- (૭) આચાર્ય ગોકુલોત્સવજીનું ઉપનામ 'સનદપ્રિયા' છે.
- (૮) અંશ સ્વરનું બીજું નામ સંવાદી સ્વર છે.
- (૯) રાગ જયજયવંતી પરમેલ પ્રવેશક રાગ ગણાય છે.
- (૧૦) રાગ ભૈરવ ભૈરવી થાટનો રાગ નથી.

પ્ર. ૪ વિસ્તૃત નોંધ લખો. (ગમે તે એક)

(૨૦)

- (૧) ઘરાના (૨) અષ્ટાંગ ગાયકી (૩) ઉપશાસ્ત્રીય સંગીત

પ્ર. ૫ રાગજોડીની તુલના કરો. (ગમે તે બે)

(૨૦)

- (૧) આહિર ભૈરવ - ભૈરવ. (૨) કોમલ સ્થિષાળ આસાવરી બિલાસખાની તોડી (૩) શુદ્ધ સારંગ - શ્યામ કલ્યાણ

પ્ર. ૬ (અ) ૯ માત્રા - ૧૧ માત્રા કે ૧૫ માત્રાના તાલોના નામ જણાવો. ગમે તે બે તાલ ભાતખંડે લિપિમાં લિપિબદ્ધ કરો.

(૧૦)

પ્ર. ૬ (બ) તમારા ચાલુ વર્ષના અભ્યાસક્રમમાંથી તમારી પસંદગીના કોઈપણ એક રાગની મધ્યલયની બંદિશ પં. ભાતખંડે લિપિમાં લિપિબદ્ધ લખો. વાદના વિદ્યાર્થીઓ રજાખાની ગત લિપિબદ્ધ લખો.

(૧૦)

પ્ર. ૬ (ક) સ્વર સમૂહ પરથી રાગ ઓળખી તેની આરોહ-અવરોહ પકડ વાદી સંવાદી જણાવી તેની ૮ માત્રાની

(૧૦)

૧૬ ગણી લયમાં એક એક તાન લખો.

- (૧) ની રે ગ, મ-ગ, રે મંગ, રે સા (૨) સારે મરેસા, નીઠ્ઠસા, રે મ પ મ રે, ની સા